

Cím 1053 Budapest, Fejér György utca 10. I. emelet 3. a.
Telefon 061 354-1073
Fax 061 302-194
E-mail info@esoember.hu
Honlap www.esoember.hu
Adószám 19025915-1-42

Az Autisták Országos Szövetsége véleménye az egyes szociális tárgyú és egyéb kapcsolódó törvények módosításáról szóló 20177-3/2012 számú kormány-előterjesztésről

Az EMMI és a KIM által készített előterjesztés az autizmussal élő emberek szempontjából két ponton tartalmaz olyan stratégiai fontosságú módosításokat, melyeket véleményezni kívánunk.

1. szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény módosítása, a támogatott lakhatás jogszabályi alapjainak megteremtése

A fogyatékos személyek számára ápolást-gondozást nyújtó szociális intézményi férőhelyek kiváltásának stratégiájáról és végrehajtásával kapcsolatos kormányzati feladatokról szóló 1257/2011. (VII. 21.) Korm. határozat (a továbbiakban Stratégia) előre vetítette azt a kormányzati szándékot, mely a fogyatékossgal élő emberek számára nyújtott szociális szolgáltatásokat a nemzetközi elvekkel összhangban kívánta modernizálni. Bár a Stratégia is tartalmazott az ENSZ CRPD Egyezményvel ellentétes javaslatokat, mellyel kapcsolatban több civil és jogvédő szervezettel együtt az AOSZ már elküldte véleményét, sajnos azt kell megállapítanunk, hogy a jelen előterjesztés ehhez a szándékhoz képest is jelentős visszalépéseket tartalmaz már az alapvetésekben. (A részletszabályozások még nem ismereteseek.)

Az első és legfontosabb kifogásunk az előterjesztéssel kapcsolatban az elhibázott fogalomhasználat. A szövegben a támogatott lakhatás definíciója a következő:

„A támogatott lakhatás az ellátott életkorának, egészségi állapotának és önellátási képességnek megfelelően biztosít lakhatási, illetve egyéb szociális szolgáltatásokat az ellátott önálló döntése, szükséglete, képességei, készségei maximális figyelembevételével... A lakhatási szolgáltatás kétféle formában biztosítható: legfeljebb 12 fő számára kialakított lakásban vagy házban, vagy legfeljebb 50 fő elhelyezésére szolgáló lakások, épületek együttesében.”(4-5. o.)

Ez a meghatározás teljesen ellentétes a nemzetközi és a hazai szakirodalomban¹ elfogadott fogalom használatával, mely szerint a támogatott lakhatás egyik legfontosabb sajátossága a kisléptékű elhelyezés (max. 1-3 fő együttélése). Míg a Stratégia még lehetővé tette volna a „lakás” típusú, kis létszámú szolgáltatási formát, erről a jelen jogszabály tervezet már említést

---

¹ Gulyás Tibor és többek (szerk.): Fókuszban az autizmussal élők támogatott lakhatása AOSZ, AURA Egyesület, MOHA, Budapest, 2011.

sem tesz. Kiterjeszti azonban a fogalom jelentését a támogatott lakhatás elveivel szöges ellentétben álló, 50 fő elhelyezését lehetővé tevő ellátási formára is.

A második legfontosabb probléma a javaslattal kapcsolatban a lakás típusú ellátás ellehetetlenítése már a nagy létszámú intézmények átalakításának folyamatában is.

*„140/O. § (1) 2013. január 1-jét követően fogyatékos, pszichiátriai és szenvedélybeteg személyek ápolást-gondozást nyújtó intézményi ellátása céljából új férőhelyeket
a) nagy létszámú intézmény átalakítása esetén csak támogatott lakhatás,
b) új intézmény létrehozása esetén csak a 75. § (2) bekezdés a) pontja szerinti támogatott lakhatás formájában lehet létrehozni.”*

A fent idézett módosítás értelmében a nagy létszámú intézmények átalakítása esetében nem is sorolja fel már lehetőségként sem a lakás típusú elhelyezést a jogalkotó. Azt gondoljuk, ez a tervezet nagy visszalépést jelent tehát az egy évvel ezelőtti Stratégiához képest is, nem is beszélve a Magyarország és az Unió által is ratifikált ENSZ Egyezmény előírásairól.

2. Az intézményen belüli foglalkoztatás átalakítása

Az átalakítás gondolata, a valódi foglalkoztatási rehabilitáció megvalósítása az intézményben élők számára alapvetően üdvözlendő szándék. Sajnos a teljes rendszer átalakításáról még nem indult meg szakmai egyeztetés, ezért nem tudunk róla részleteket. A mostani előterjesztésből azonban két súlyos probléma már látszik.

Egyrészt aggályos az, hogy az intézményben élők jelentős része „foglalkoztathatatlanak” minősül majd az új rendszerben, számukra a lehetőség a nyílt vagy az akkreditált foglalkoztatás felé lezárul, és terápiás foglalkoztatásba, gyakorlatilag szegregálva kerül sor a foglalkoztatásukra.

A másik probléma a terápiás foglalkoztatásra várhatóan költendő összeg mértéke. A tervezet vezetői összefoglalója tartalmazza a várhatóan ebben a formában foglalkoztattak számát (a jelenleg munka-rehabilitációban lévőköt 6634) és a hozzárendelt forrást (a szociális foglalkoztatási keret munka-rehabilitációra fordított része, 2,85 mrd). Ez összességében 43 000 Ft/fő/hó keretet jelent. A terápiás jutalom nem lehet kevesebb, mint a minimálbér 4 órára vetített 30%-a. Ez 13 950 Ft/fő/hó. 29 050 Ft/hó/fő marad arra, hogy a segítői béreket és az alapanyagot, rezsit, szállítást, értékesítést, irányítást, adminisztráció költségeit fedezhesse egy szervezet.

A szerzeti méretek ismeretében előrevetíthető, hogy egy 10 fős lakóotthon esetében a havi 290 000 Ft nem fedezi majd a fenti (segítői bérek, alapanyag, rezsit, szállítást, értékesítést, irányítást, adminisztráció) költségeket.

A fentiek alapján összességében az Autisták Országos Szövetsége **nem ért egyet** az előterjesztés tartalmával a két bemutatott témában.

Budapest, 2012. május 24.

Dénesné Spitzer Éva, elnök